

Koreni empatije

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Fakultet za pravne i poslovne studije

Reč empatija potiče od grčke reči *empathia*, koja prevedena na engleski znači „uživljavati se“. Američki psiholog Tičener je upotrebio ovaj termin kao „motorna mimika“ jer je želeo da nađe reč koja bi se razlikovala od saosećanja. Po njegovoj teoriji „empatija potiče od vrste fizičke imitacije tuđeg bola koji potom izaziva ista osećanja kod drugog bića“ (Goleman, 2010).

Sposobnost prepoznavanja emocija drugih osoba kao i sposobnost kontrole sopstvenog emotivnog reagovanja i sposobnost empatije važni su za uspostavljanje i održavanje skladnih međuljudskih odnosa kao i za konstruktivno rešavanje interpersonalnih konflikata. U zadnjih desetak godina pojavio se pojam emocionalne inteligencije. Došlo je do popularizacije ovog pojma u delima Danijela Golemana.

Emocionalna inteligencija, zapravo ono što ona predstavlja, već se pojavljuje mnogo pre Golemana, ali ne pod tim nazivom već pod socijalnom inteligencijom. Tako na primer prema Torndajku, socijalna inteligencija je sposobnost da se razumeju drugi ljudi i da se mudro reaguje u interpersonalnim odnosima.

Gardner smatra da je inteligencija složen konstrukt i da je čini više relativno nezavisnih inteligencija, među kojima je i interpersonalna inteligencija. Gardner je vidi kao skup više različitih, međuzavisnih sposobnosti kao što su: emocionalna osetljivost (sposobnost prepoznavanja osećanja i želja drugih ljudi); socijalna analitičnost (sposobnost shvatanja suštine društvenih situacija i motiva ljudskih postupaka); samokontrola (uspešno vladanje sopstvenim afektima); socijabilnost (sposobnost lakog uspostavljanja međuljudskih odnosa); tolerancija i socijalna adaptabilnost (sposobnost uvažavanja drugačijeg gledišta i uspešnog rešavanja interpersonalnih sukoba); dominantnost (sposobnost vođenja i uspešnog upravljanja) itd. Ovako opisan konstrukt obuhvata i ono što se smatra suštinom emocionalne inteligencije.

Mayer i Salovey (1997) smatraju da emocionalna inteligencija uključuje nekoliko sposobnosti: sposobnost da se tačno percipiraju emocije i da im se lako pristupa; sposobnost generisanja emocija kako bi olakšavale mišljenje; sposobnost razumevanja emocija i emocionalnog znanja, te sposobnost regulisanja emocija (Mayer, Salovey, Caruso, 2004). U isto vreme, Goleman (2010) smatra da se ova nesposobnost da se odgonetnu tuđe emocija, predstavlja osnovni nedostatak emocionalne inteligencije i tragičan gubitak ljudskosti: nedostatak prisnosti, suštinske pažnje, odsustvo emocionalnog sklada i empatije.

Goleman (2010) ukazuje da se pomenuti konstrukti sposobnosti ponajviše odnose na veštine emocionalne kontrole i komunikacije, koje su manjim delom određene naslednim faktorima (za razliku od opšte inteligencije), a najvećim delom se stiču tokom ranog razvoja i mogu se doživotno razvijati. On izdvaja sledeće komponente emocionalne inteligencije:

1. Samosvet – poznavanje samog sebe i mesta koje zauzima u društvu
2. Samokontrola - predstavlja upravljanje emocijama
3. Samomotivacija – sposobnost osobe da motiviše samu sebe
4. Umeće održavanja socijalnih kontakata- veština kojom se utiče na emocionalna stanja drugih

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com